პროლეტარიელებო ყველა ქვეყანისა, შეერთდით!

კომუნისტი

ГАЗЕТА ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 192 (19334) ◆ ოთხშაბათი, 21 აგვისტო, 1985 წელი. ◆ ფასი 3 კაპ.

ბიბლიოთეკა

სკკპ ცენტრალურ კომიტეტში, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოში, საკავშირო პროფსაბჭოსა და სრულიად საკავშირო ალკგ ცენტრალურ კომიტეტში

სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ, საბჭოთა კავშირის პროფესიულ კავშირთა ცენტრალურმა საბჭომ და სრულიად საკავშირო ალკგ ცენტრალურმა კომიტეტმა გაიხსენეს 1984-85 წლის ზამთრის პერიოდში პირუტყვის წარმატებული გამოზამთრებისათვის მეცხოველეობის პროდუქტების წარმოებისა და შესყიდვის გადიდებისათვის გაწეული საკავშირო სოციალისტური შეჯიბრების შედეგები.

ამ საკითხზე მიღებულ დადგენილებაში აღნიშნულია, რომ ქვეყნის სოფლის მეურნეობისა და აგროსამრეწველო კომპლექსის სხვა დარგების მშრომელებმა, რომელმაც ფართოდ გაშალეს სოციალისტური შეჯიბრება, მიაღწიეს ზამთრის პერიოდში ხორცის, ძროხის და ფერმების სხვა პროდუქციის წარმოებისა და სახელმწიფოსათვის მიყიდვის გადიდებას, პირუტყვისა და ფრინველის პროდუქტიულობის ამაღლებას. შეჯიბრების მიერმა მონაწილემ, გასული გამოზამთრების რთული პირობების მიუხედავად, ვადამდე შეასრულა სოციალისტური ვალდებულებანი, უზრუნველყო საგაზაფხულო-საგაზაფხულო მეცხოველეობის ეფექტიანობის მნიშვნელოვანი ზრდა.

დადგენილებაში ხაზგასმულია, რომ პარტიულმა, საბჭოთა, სამეურნეო, პროფკავშირულმა და კომკავშირულმა ორგანოებმა მნიშვნელოვანი მუშაობა გასწიეს, რათა ამოძრავებინათ სოციალისტური შეჯიბრების ქმედითობა და ძირი როლი სოციალისტური საბოლოო შედეგების მიღწევისათვის, მეცხოველეობის პროდუქციის წარმოების ზრდისა და ხარისხის გაუმჯობესების ორსტაბილური რეზერვებისა და შესაძლებლობების უფრო სრული გამოყენებისათვის საბრძოლველად შრომითი კოლექტივების დარაზმვაში.

შეჯიბრების დროს უმჯობესდებოდა აგროსამრეწველო კომპლექსის საწარმოებისა და ორგანიზაციების ურთიერთობა, მტკიცდებოდა მათი კავშირი. მეცხოველეობაში სამეურნეო ანგარიშის, კოლექტიური იჯარისა და შრომის ორგანიზაციისა და სტიმულირების სხვა პროგრესული ფორმების ფართო დანერგვის საფუძველზე ხორცეულდებოდა ყაირათიანობისა და მომჭირნეობის რეჟიმის გაძლიერების, დისციპლინისა და ორგანიზებულობის განმტკიცების, სოფლის მეურნეობისა და აგროსამრეწველო კომპლექსის სხვა დარგების მუშაკთა შრომითი აქტიურობის ამაღლების ღონისძიებანი.

პირუტყვის წარმატებულ გამოზამთრებაში მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანეს კომბინირებული საკვების, ხორცისა და რძის, საკვები, მიკრობიოლოგიური მრეწველობის, თევზის მეურნეობის, სოფლტექნიკის საწარმოთა კოლექტივებმა, რომლებმაც გაზარდეს მაღალხარისხოვანი კომბინირებული საკვებისა და ბალახის დანამატების გამოშვება და კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობებისათვის მათი მიწოდება, გაუმჯობესეს მეცხოველეობის ფერმებისა და კომპლექსების ტექნიკური მომსახურება, შრომატევადი პროცესების მექანიზაცია, პროდუქციის მიღებისა და გადამუშავების ორგანიზაცია.

ამავე დროს როგორც აღნიშნულია დადგენილებაში, ცალკეულ რაიონებში, კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში სრულად ვერ გამოიყენეს მეცხოველეობის პროდუქციის წარმოებისა და შესყიდვის ზრდის, პირუტყვისა და ფრინველის პროდუქტიულობის გადიდების არსებული შესაძლებლობანი. წინა ზამთრის პერიოდთან შედარებით ხორცისა და რძის წარმოება და შესყიდვა შემაცირეს უზბეკეთის სს რესპუბლიკის, ყირგიზეთის სს რესპუბლიკის, ალტაის მხარის, ვოლგოგრადის, გორკის, კალინინის, კემეროვოს, ტიოვის, ორენბურგის, სმოლენსკისა და ჩიტის ოლქების მეურნეობებმა.

ეს ჩამორჩენა მნიშვნელოვანწილად დაკავშირებულია მეცხოველეობის კოლოტეტებში ორგანიზატორული და მასობრივ-პოლიტიკური მუშაობის არასაკმარის დონისგან, სოციალისტური შეჯიბრების ორგანიზაციაში სერიოზული ბარეგზებთან, იმასთან, რომ ჯერთვან მზრუნველობას არ იჩენენ, რათა შეექმნათ ფერმების მუშაკებისათვის მაღალნაყოფიერი შრომის სათანადო პირობები.

პარტიულმა, პროფკავშირულმა, კომკავშირულმა ორგანიზაციებმა, საბჭოთა. და სამეურნეო ორგანიზაციებმა, კოლმეურნეობებმა, საბჭოთა მეურნეობებმა, აგროსამრეწველო კომპლექსის სხვა საწარმოებისა და ორგანიზაციების ხელმძღვანელებმა საგულდაგულოდ უნდა გააანალიზონ პირუტყვის გაზრდილი მოსავლიანობა. ამისათვის, მაგალითად, ჯუგაანის კოლმეურნეობამ 720 ტონა ხარისხოვანი თივა დაამზადა მაშინ, როცა გეგმით 550 ტონა იყო გათვალისწინებული. ტობაანის კოლმეურნეობამ 500-ის ნაცვლად — 615 ტონა, ეკირისამ — 550 ტონა, ანუ 100 ტონით მეტი და ა. შ.

საკითხავია, სჭირდება თუ არა ეს ბერიფსი საკვები ბოდბის კალინინის, ორჯონიკიძის, მაღაროს და ნოქიერიანის კოლმეურნეობა „ლენინის ანდერძს“, რომელთაც გეგმები მხოლოდ 30-35 პროცენტით აქვთ შესრულებული?

— რომ არ გვჭირდებოდეს, არ დავგეგმავდით, — თავადვე გვეტყვიან, — მაგრამ ფაქტს ხომ ვერსად გაექცევიან! ერთნი თავს იმით იმართლებენ, რომ სამაგიეროდ სენაკი დავამზადეთო. მაგრამ ფაქტია, რომ ისინი ხელოდან უშვებენ ზაფხულის ხელსაყრელ ვადებს.

თივის გეგმის შესრულებას რაიონში 4.000 ტონაზე მეტი აკლია. საინტერესოა, რით ფიქრობენ მის შევსებას საზოგადოებრივ მეურნეობათა მესვეურები, რომელთაც, ზოოტექნიკური გაანგარიშებით, საკვები ერთეულების მიხედვით პირუტყვს ეს საკვები დაუგეგმეს?

სასამ გვიან არ არის, აღნიშნულ მეურნეობებთან ერთად ამაზე რაიონის აგროსამრეწველო გაერთიანებამ და მათმა საეციალისტებმაც უნდა იზრუნონ.

ზამთარში საკვებზე წუწუნი გვიანლა იქნება

ვლ. მჟედლიშვილი,
„კომუნისტის“ სპ. კორ.

ამხანაგი მ. ს. გორბაჩოვი მოსკოვში ჩავიდა

20 აგვისტოს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი ამხანაგი მ. ს. გორბაჩოვი მოსკოვში დაბრუნდა დასვენების დამთავრების შემდეგ. (საკდსი).

სკკპ XXVII ყრილობის შესასვლელად

სკკპ XXVII ყრილობას — 27

დამკვრელური კვირა!

ცვლის დავალებებს ასრულებს ყველა

საინტერესო ექსპერიმენტი განახორციელეს ახლახან თბილისის დიმიტროვის სახელობის საავიაციო ქარხანაში. ა. საგინაშვილის ბრიგადის წინადადებით, რომელიც ყირიმიანურნინა შრომთის ეახტზე დადგა, გადაწყვიტეს საწარმოში მოეწყოთ „ძალოლრგანიზებული მუშაობის დღეები. იდეა ყველას მოწონა. ცარგად მოემზადნენ საქმისათვის, რომ დისციპლინაც, მომარაგებაც სანიმუშო ეოფილიყო. შედეგმა ყველა მოლოდინს გადააჭარბა. თავად ინიციატორმა მოლიანად აღმოიფხვრა სამუშაო დროის დანაკარგები, 36 პროცენტის გადაჭარბებით შეასრულა ცვლის დავალება. წარმატებას მიაღწიეს მასთან შეჯიბრებაში ჩაბმულმა ლ. ფრიდონაშვილის, ე. კაკიტელაშვილისა და გ. კენჭოშვილის ბრიგადებმაც. აგვისტოს დამდეგიდან ცვლის დავალებებს ყველა ბრიგადა ასრულებს.

ქარხნის კოლექტივმა პირობა დადო, რომ მეთერთმეტე ხუთწლედის დავალებებს შეასრულებს ვადამდე, ხოლო სკკპ XXVII ყრილობის გახსნის დღისათვის — პროდუქციის მოცულობის პირველი ორი თვის გეგმას ყრილობის გახსნის დღეს იმუშავებს დაზოგილი მასალებითა და ელექტროენერგიით.

(„კომ.“ კორ.).

რით შეავსებენ თივის დანაკლისს?

თივა პირუტყვის საუკეთესო საკვებია. ეს კარგად გაითვალისწინეს სიღნაღის რაიონის სოფლების — ანაგის, ვაქირის, ტიბაანის, ჯუგაანის, ბოდბისეული კოლმეურნეობებმა და იმაზე მეტიც დაამზადეს, რაც წლიური გეგმით იყო გათვალისწინებული. ამისათვის გამოიყენეს როგორც ბუნებრივი, ისე ნოხილი ბალახები. მაგალითად, ჯუგაანის კოლმეურნეობამ 720 ტონა ხარისხოვანი თივა დაამზადა მაშინ, როცა გეგმით 550 ტონა იყო გათვალისწინებული. ტობაანის კოლმეურნეობამ 500-ის ნაცვლად — 615 ტონა, ეკირისამ — 550 ტონა, ანუ 100 ტონით მეტი და ა. შ.

საკითხავია, სჭირდება თუ არა ეს ბერიფსი საკვები ბოდბის კალინინის, ორჯონიკიძის, მაღაროს და ნოქიერიანის კოლმეურნეობა „ლენინის ანდერძს“, რომელთაც გეგმები მხოლოდ 30-35 პროცენტით აქვთ შესრულებული?

— რომ არ გვჭირდებოდეს, არ დავგეგმავდით, — თავადვე გვეტყვიან, — მაგრამ ფაქტს ხომ ვერსად გაექცევიან! ერთნი თავს იმით იმართლებენ, რომ სამაგიეროდ სენაკი დავამზადეთო. მაგრამ ფაქტია, რომ ისინი ხელოდან უშვებენ ზაფხულის ხელსაყრელ ვადებს.

თივის გეგმის შესრულებას რაიონში 4.000 ტონაზე მეტი აკლია. საინტერესოა, რით ფიქრობენ მის შევსებას საზოგადოებრივ მეურნეობათა მესვეურები, რომელთაც, ზოოტექნიკური გაანგარიშებით, საკვები ერთეულების მიხედვით პირუტყვს ეს საკვები დაუგეგმეს?

სასამ გვიან არ არის, აღნიშნულ მეურნეობებთან ერთად ამაზე რაიონის აგროსამრეწველო გაერთიანებამ და მათმა საეციალისტებმაც უნდა იზრუნონ.

ზამთარში საკვებზე წუწუნი გვიანლა იქნება

ვლ. მჟედლიშვილი,
„კომუნისტის“ სპ. კორ.

უცხოეთიდან

აშშ-იაპონია

სენატორის იმუქრება

● **ტოკიო.** „თუ იაპონიის მთავრობა არ მიიღებს ამერიკული საქონლისათვის თავისი საშინაო ბაზრის გახსნის გადაწყვეტ ზომებს, მაშინ ამერიკის შეერთებული შტატების სენატი რესპუბლიკური უმრავლესობის ლიდერმა რობერტ დოლმა, რომელიც მეთაურობს ამერიკელ კანონმდებლთა დელეგაციას.

რ. დოლმა იაპონის წინადადება მრავალმხრივი საკაჭრო მოლაპარაკების ახალი რაუნდის გამართვის შესახებ შეაფასა იმის ცდად, თითქოს იაპონია ცდილობდეს მოადუნოს საზოგადოებრობის ყურადღება ორმხრივი სავაჭრო-ეკონომიკურ ურთიერთობებში არსებული უმწვავესი პრობლემებისადმი.

ბრაზილია

კუბასთან ურთიერთობის აღსადგენად

● **ბრაზილია.** ბრაზილიელმა სენატორმა ოდასირ სოარესმა მხარი დაუჭირა სოციალისტურ კუბასთან დიპლომატიური ურთიერთობის დაუყოვნებლივ აღდგენას. ეროვნულ კონგრესში გამოსვლისას, პარლამენტარმა თქვა, რომ ამით ბრაზილიის მთავრობა კვლავ ცხადყოფს თავისი საგარეო პოლიტიკის დამოუკიდებელ ხასიათს, რომელიც მიზნად ისახავს ლათინური ამერიკის სახელმწიფოთა ერთიანობის კონსოლიდაციას. „კუბასთან ურთიერთობის აღდგენა, აღნიშნა მან მნიშვნელოვან საგარეო-პოლიტიკურ აქციად იქცევა, რომლის მიზანია მშვიდობისა და საერთაშორისო განიარაღების განმტკიცება.

ისრაელი

გააუქმეს გრალდება

● **ამანი.** როდესაც საქმე ეხება არაბების წინაშე ჩადენილ დანაშაულს; ისრაელის „მართმსაჯულება“ ავლენს არარსებულ „ჰუმანურობას“: ეს კიდევ ერთხელ ცხადყოფს ამ მოსულმა ცნობებმა იმის შესახებ, რომ სამხედრო-სასამართლო ხელისუფლებამ გაუქმეს გენერალ მორდეხაის უკვე ბრალდება. ეს გენერალი უშუალოდ აგებს პასუხს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე პალესტინელების სასტიკი ანგარიშსწორებისათვის.

მოკლე ცნობები

● **ლონდონი.** მეზღვაურთა ეროვნული პროფკავშირის გენერალურმა მდივანმა ჯეიმს სლეიტერმა მოსთხოვა კონსერვატორთა მთავრობას დაუყოვნებლივ შეწყვიტოს ყოველგვარი ურთიერთობა პრეტორიის რასისტულ რეჟიმთან და მიიღოს მის წინააღმდეგ ყველაზე სასტიკი ეკონომიკური სანქციები.

● **ნიუ-იორკი.** ჭეშმარიტი მშვიდობისმოყვარეობის კეთილი მაგალითი უნდა თვალსაჩინო ამერიკელმა საზოგადო მოღვაწემ, ფერნალ „ნიუ იორკდან რეპორტიორ“ მთავარმა რედაქტორმა მერილინ ბეტლემმა საბჭოთა კავშირის მიერ ცალმხრივად ნებისმიერი ბირთვული აფეთქებების შეწყვეტას.

● **ტოკიო.** ჩრდილოეთიდან არარსებული „მუქარის“ მოგერიებისათვის მზადყოფნის მოგონილი საბაბით სეულის რეჟიმი ყოველწლიურად აწყობს „სამოქალაქო თავდაცვის“ წვრთნას. დღეიდან სეულსა და სამხრეთ კორეის სხვა დასახლებულ პუნქტებში რამდენიმე დღე-ღამით შემოღებულია კომენდანტის საათი. ქალაქში პატრულობენ პოლიციისა და ჯარების დიდი ძალები, რომლებსაც მიეცემული აქვთ ბრძანება დააკავონ ყველა, ვინც გამოჩნდება ჭეშმარიტ დაბინდვების შემდეგ.

თბილისის მეტრო: ახალი სადგურები — ოქტომბრის დღესასწაულისათვის

საბჭოთა საქართველოს დედაქალაქი დიდმნიშვნელოვანი მოვლენის წინ დგას—დიდი ოქტომბრის 68 წლისთავის დღესასწაულის — 7 ნოემბრისათვის ვადამდე ჩადგება მწყობრში სამი ახალი სადგური „ორმაღელი“, „თემქა“, სავაგონო დეპოს კომპლექსიური და „ვარკეთილი“.

18 აგვისტს თბილისის მეტროპოლიტენის მშენებელ ობიექტებზე იყვნენ ამხანაგები ჯ. ი. პატიაშვილი, გ. ა. ახლრონაშვილი, გ. ფ. გაბუნია. ისინი გაეცნენ მიწისქვეშა მაგისტრალების, მეტროპოლიტენის სადგურების მშენებლობის მიმდინარეობას, შეხვედნენ მუშებს, ინჟინერ-ტექნიკურ მუშაკებს, „მთაწმინდა-85“ სტუდენტური რაზმის წარმომადგენლებს, გამოიკითხეს მათი შრომისა და ყოფა-ცხოვრების პირობები.

ამხანაგმა ჯ. ი. პატიაშვილმა აღნიშნა, თუ რა დიდი პატრიოტული მნიშვნელობა აქვს მეტროშენებელთა მრავალთასიანი კოლექტივის ინიციატივას, რომ ვადამდე გადასცეს საექსპლოატაციოდ მეტროპოლიტენის მორიგი სადგურები და მიღალი შეფასება მისცა გაწეულ მუშაობას. ამავე დროს მან თქვა, რომ საჭიროა ყოველი უფრო დააჩქარონ მშენებლობის ტემპი, გაუმჯობესონ მისი ხარისხი, მნიშვნელოვნად გაიფართოონ სამუშაოთა ფრონტი, ამასთან ხაზი გაუსვა, თუ როგორ დიდი მნიშვნელობა აქვს მიწისქვეშა ტრანსპორტს მილიონიანზე მეტი ქალაქისათვის.

გვიანგვიანებამდე, „თბილისგეროშმშენის“ სამმართველოს, მეტროპოლიტენის, ქალაქის, პარტიის რაიონული კომიტეტების ხელმძღვანელებთან საუბრის დროს ამხანაგმა ჯ. ი. პატიაშვილმა განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმო მუშა-მოსამსახურეთა შრომისა და ყოფა-ცხოვრების პირობების გაუჯობესების საკითხებს.

დაინტერესებულ ორგანიზაციათა წარმომადგენლებთან ერთად განიხილეს თბილისის მეტროპოლიტენის შემდგომი განვითარების ცალკეული საკითხები.

დაძაბული დღეებია მეტროპოლიტენის ახალი უბნების მშენებლობაზე. „80 დღე დარჩა „ორმაღელის“, „თემქისა“ და „ვარკეთილის“ სადგურებიდან 6 კილომეტრი და 800 მეტრი სიგრძის ტრასის ახალი ხაზის საექსპლოატაციოდ გადაცემამდე“ — უფროსი ალაკატი, რომელიც სადგურ „ორმაღელის“ მშენებარე კომპლექსის წინ გამოუკრავთ. აქ ყველფერი მზად არის სასინჯი მატარებლის გაშვებისათვის: ძნელი იყო გზა, რომლითაც მგზავრები სავსე ცისფერი ექსპრესები ივლიან. № 15, № 32 და სხვა გვირაბგამყვანთა რაზმების ათობით გამკაოლა ბრიგადამ — რ. ჭელიძე და გ. ბარაბაძე რომ ხელმძღვანელობენ საუკეთესო მეტროშენებლებმა, რომლებმაც მრავალი წელი შეალიეს მიწისქვეშა გზებისა და სასახლეების მშენებლობას, სოციალისტური შრომის ვმრმა ა. დათაშვილმა, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატმა ი. ნადირაძემ, გ. მესხმა, შ. ჩაველიშვილმა; გ. ესებუთამ, ა. გიორგაძემ, ვ. ზედგინიძემ, ლ. ბაღაშვილმა, ასობით მათმა კოლეგამ სრიალა გრაფიკით ოთხ ცვლად მუშაობის პირობებში სანტიმეტრ-სანტიმეტრ ათობით გრძივი მეტრი გაიკაფეს. გვირაბების გაყვანის დროს იყენებდნენ თანამედროვე მექანიზებულ კომპლექსებს, სპეციალურ-საფეთქებელ აგრეგატებს, რომლებმაც ყველაზე მეტად გაამარტივეს დაინიშნულება სანგრევის პირობებში. მუშაობის ასეთ მეთოდს უკონტროლებდა მათ რთული სამთო-გეოლოგიური პირობები: აქ ჯარბობს ციცაბო, სველი ალლეები, გზას ართულებს უამრავი მიწისქვეშა მდინარე. ამიტომ იძულებული იყვნენ მაშინვე გაემაგრებინათ სახგრეგის „შუბლი“ და თაღი.

ამფეთქებლებთან, გვირაბგამყვანებთან, მებეტონეებთან — ჩვენი რესპუბლიკის ბევრი ქალაქისა და რაიონის წარმომადგენლებთან ერთად აქ მუშაობდნენ დასახმარებლად ჩამოსული მოსკოვის, ტაშკენტის, ბაქოს მეტროპოლიტენების განთქმული მშენებლები და მომმპრკეთელები. მათ მოლოდინს ჩარხსაშენებელი საწარმოო გაერთიანების კიროვის სახელობის მეთაურ ქარხანაში თითქმის 20 წელია მუშაობს № 8 მექანიკური საამქროს შიგმჩარხავი, პარტკომფორგი ნუგზარ სიხარულიძე. ამ დროის მანძილზე მან მრავალი შეგირდი აღზარდა. 1983 წელს ნ. სიხარულიძეს საბჭოთა კავშირის საუკეთესო შიგმჩარხავის წოდება მიენიჭა.

საანგარიშო-საარჩევნო კრების წინ

თბილისის ჩარხსაშენებელი საწარმოო გაერთიანების კიროვის სახელობის მეთაურ ქარხანაში თითქმის 20 წელია მუშაობს № 8 მექანიკური საამქროს შიგმჩარხავი, პარტკომფორგი ნუგზარ სიხარულიძე. ამ დროის მანძილზე მან მრავალი შეგირდი აღზარდა. 1983 წელს ნ. სიხარულიძეს საბჭოთა კავშირის საუკეთესო შიგმჩარხავის წოდება მიენიჭა.

დღეს პარტკომფორგის კომუნისტებს საანგარიშო-საარჩევნო კრება აქვთ. ხუთიოზე თქვენ ხედავთ ჯგუფის წევრებს თამაზ იაკობაშვილს, ოური გუნჩინს, ნუგზარ სიხარულიძეს, ნიკოლოზ კუზნეცოვსა და ნოდარ კობალაძეს, რომლებიც ერთხელ კიდევ აზუსტებენ საკითხებს, პარტკომფორგის საანგარიშო მოხსენებაზე რომ ითხზა.

ფ. ქრიმსაის ფოტო.

გავუფრთხილდეთ ჩვენს მთავარ სიმდიდრეს — მიწას, ვამრავლოთ მისი ბარაქა

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივნის ამხანაგ ჯ. ი. პატიაშვილის სიტყვა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის XXIV პლენუმზე 1985 წლის 17 აგვისტოს

ამხანაგებო!

პირველად ცენტრალური კომიტეტის პლენუმზე მის დოკუმენტებად ჯგროვაენები ინფორმაციები. ფილმმა-მოხსენებამ და კამათში ამხანაგების გამოსვლებმა ორგანულად შეავსეს ერთმანეთი, წმინდა მხედველობითი შთაბეჭდილება დაიტაკვაშრეთ ორმა ანალიზს, სოლიდურ განზოგადებებს, რამაც, რა თქმა უნდა, მდიდარი საზრდო მოგვცა ფიქრისა და დასკვნებისათვის.

ყოველივე ამან ერთხელ კიდევ დადასტურა, რაოდენ მართალი იყო ედუარდ აბაროსის ძე შევარდნაძე, როცა დაგვიგალა მიწათმოქმედების კულტურის ამაღლების პრობლემისადმი მიძღვნილი პლენუმი სწორად ამ ორიგინალური სქემის მიხედვით მოგვეგმაგებინა. თითოეულმა ჩვენგანმა უნებლიეთ თავი ვიგრძენით თვით ოფლეულთა ცენტრში, შეეგრძენით, რომ განუყოფელად ეართ დაკავშირებული მიწასთან, გაეგებსქეალეთ მისი აწყოსა და მომავლისათვის უდიდესი პასუხისგებლობით. ეს აზრები წეთელ ზოლად გასდევდა ყველა გამოსვლას.

საქართველოს მიწათმოქმედებას თავისი ხანგრძლივი ისტორია, თავისი ეროვნული სპეციფიკა აქვს. ერთი მხრივ — ეს არის უაღრესად მრავალფეროვანი ბუნებრივ-კლიმატური პირობები, რომლებიც საშუალებას გვაძლევს მოვიყვანოთ თითქმის ყველა სახეობის სასოფლო-სამეურნეო კულტურები, რომელთაგან ბევრი ჩვენი ქვეყნის სხვა რეგიონებში არ ხარობს. მეორე მხრივ — მიწის სავარგულების ძლიერი შეზუფუფლობა რიგგორც მცირე ტერიტორიის მიზეზით, ისე რესპუბლიკის მთიანი რელიეფის გამო. აქედან გამომდინარეობს უმნიშვნელოვანესი ამოცანა — ეაზარმოოთ მაქსიმუმი პროდუქცია მინიმუმ ფართობზე.

ამის საფუძველზე საქართველოს კომპარტიის XXVI ყრილობამ განსაზღვრა ჩვენი სასოფლო-სამეურნეო წარმოების განვითარების სტრატეგიული მიმართულება: ყოველმხრივ გავზარდოთ იმ კულტურების წარმოება, რომლებიც განსაზღვრავენ რესპუბლიკის ადგილს შრომის საერთო-საკავშირო განაწილებაში, უწინარესად, სამხრეთული და სუბტროპიკული კულტურების წარმოება, და ამასთან ამ დარგებისათვის ზარალის მიუყენებლად გავადიდოთ ისეთი პროდუქციის მოცულობა, რომელსაც საარსებოდ დიდი მნიშვნელობა აქვს რესპუბლიკის სასურსათო პროგრამის რეალიზაციაში. ამისათვის კი უაღრესად საჭიროა ავამაღლოთ მუშაობის საერთო დონე, გავუმჯობესოთ საკმის ორგანიზაცია, გამოვიყენოთ მეურნეობის გაძლიერის თანამედროვე მეთოდები, განვამტკიცოთ საშემსრულებლო დისციპლინა, ვიბრუნოთ კადრების კეთილფეხობისათვის და ა. შ. ესე იგი, გადავწყვიტოთ ყველაზე ფართო საექტორის ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური ამოცანები.

მიწა საერთოდ ძალზე მგრძნობიარედ რეაგირებს იმაზე, თუ როგორ ეკიდებიან მას. იგი ვერ იტანს გულგრილობასა და უყაირათობას, რასაც გავერანება მოჰყვება ხოლმე. სამაგიეროდ მადლიერებით, ასმაგად უნაზოლუარს მიწათმოქმედს მზრუნველობასა და ყურადღებას, ნამდვილ სიყვარულს, უზეაგ ასაჩუქრებს მას მისივე შრომის ნაყოფით. ბოლო წლებში, როცა რესპუბლიკის პარტიულმა ორგანიზაციამ უმეტესად ამ ლარგებისათვის ზარალის მიუყენებლად გავადიდოთ ისეთი პროდუქციის მოცულობა, რომელსაც საარსებოდ დიდი მნიშვნელობა აქვს რესპუბლიკის სასურსათო პროგრამის რეალიზაციაში. ამისათვის კი უაღრესად საჭიროა ავამაღლოთ მუშაობის საერთო დონე, გავუმჯობესოთ საკმის ორგანიზაცია, გამოვიყენოთ მეურნეობის გაძლიერის თანამედროვე მეთოდები, განვამტკიცოთ საშემსრულებლო დისციპლინა, ვიბრუნოთ კადრების კეთილფეხობისათვის და ა. შ. ესე იგი, გადავწყვიტოთ ყველაზე ფართო საექტორის ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური ამოცანები.

მიწა საერთოდ ძალზე მგრძნობიარედ რეაგირებს იმაზე, თუ როგორ ეკიდებიან მას. იგი ვერ იტანს გულგრილობასა და უყაირათობას, რასაც გავერანება მოჰყვება ხოლმე. სამაგიეროდ მადლიერებით, ასმაგად უნაზოლუარს მიწათმოქმედს მზრუნველობასა და ყურადღებას, ნამდვილ სიყვარულს, უზეაგ ასაჩუქრებს მას მისივე შრომის ნაყოფით. ბოლო წლებში, როცა რესპუბლიკის პარტიულმა ორგანიზაციამ უმეტესად ამ დარგებისათვის ზარალის მიუყენებლად გავადიდოთ ისეთი პროდუქციის მოცულობა, რომელსაც საარსებოდ დიდი მნიშვნელობა აქვს რესპუბლიკის სასურსათო პროგრამის რეალიზაციაში. ამისათვის კი უაღრესად საჭიროა ავამაღლოთ მუშაობის საერთო დონე, გავუმჯობესოთ საკმის ორგანიზაცია, გამოვიყენოთ მეურნეობის გაძლიერის თანამედროვე მეთოდები, განვამტკიცოთ საშემსრულებლო დისციპლინა, ვიბრუნოთ კადრების კეთილფეხობისათვის და ა. შ. ესე იგი, გადავწყვიტოთ ყველაზე ფართო საექტორის ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური ამოცანები.

ამის საფუძველზე საქართველოს კომპარტიის XXVI ყრილობამ განსაზღვრა ჩვენი სასოფლო-სამეურნეო წარმოების განვითარების სტრატეგიული მიმართულება: ყოველმხრივ გავზარდოთ იმ კულტურების წარმოება, რომლებიც განსაზღვრავენ რესპუბლიკის ადგილს შრომის საერთო-საკავშირო განაწილებაში, უწინარესად, სამხრეთული და სუბტროპიკული კულტურების წარმოება, და ამასთან ამ დარგებისათვის ზარალის მიუყენებლად გავადიდოთ ისეთი პროდუქციის მოცულობა, რომელსაც საარსებოდ დიდი მნიშვნელობა აქვს რესპუბლიკის სასურსათო პროგრამის რეალიზაციაში.

ამისათვის, „თბილისგეროშმშენის“ სამმართველოს, მეტროპოლიტენის, ქალაქის, პარტიის რაიონული კომიტეტების ხელმძღვანელებთან საუბრის დროს ამხანაგმა ჯ. ი. პატიაშვილმა განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმო მუშა-მოსამსახურეთა შრომისა და ყოფა-ცხოვრების პირობების გაუჯობესების საკითხებს.

დაინტერესებულ ორგანიზაციათა წარმომადგენლებთან ერთად განიხილეს თბილისის მეტროპოლიტენის შემდგომი განვითარების ცალკეული საკითხები.

დაძაბული დღეებია მეტროპოლიტენის ახალი უბნების მშენებლობაზე. „80 დღე დარჩა „ორმაღელის“, „თემქისა“ და „ვარკეთილის“ სადგურებიდან 6 კილომეტრი და 800 მეტრი სიგრძის ტრასის ახალი ხაზის საექსპლოატაციოდ გადაცემამდე“ — უფროსი ალაკატი, რომელიც სადგურ „ორმაღელის“ მშენებარე კომპლექსის წინ გამოუკრავთ. აქ ყველფერი მზად არის სასინჯი მატარებლის გაშვებისათვის: ძნელი იყო გზა, რომლითაც მგზავრები სავსე ცისფერი ექსპრესები ივლიან. № 15, № 32 და სხვა გვირაბგამყვანთა რაზმების ათობით გამკაოლა ბრიგადამ — რ. ჭელიძე და გ. ბარაბაძე რომ ხელმძღვანელობენ საუკეთესო მეტროშენებლებმა, რომლებმაც მრავალი წელი შეალიეს მიწისქვეშა გზებისა და სასახლეების მშენებლობას, სოციალისტური შრომის ვმრმა ა. დათაშვილმა, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატმა ი. ნადირაძემ, გ. მესხმა, შ. ჩაველიშვილმა; გ. ესებუთამ, ა. გიორგაძემ, ვ. ზედგინიძემ, ლ. ბაღაშვილმა, ასობით მათმა კოლეგამ სრიალა გრაფიკით ოთხ ცვლად მუშაობის პირობებში სანტიმეტრ-სანტიმეტრ ათობით გრძივი მეტრი გაიკაფეს. გვირაბების გაყვანის დროს იყენებდნენ თანამედროვე მექანიზებულ კომპლექსებს, სპეციალურ-საფეთქებელ აგრეგატებს, რომლებმაც ყველაზე მეტად გაამარტივეს დაინიშნულება სანგრევის პირობებში. მუშაობის ასეთ მეთოდს უკონტროლებდა მათ რთული სამთო-გეოლოგიური პირობები: აქ ჯარბობს ციცაბო, სველი ალლეები, გზას ართულებს უამრავი მიწისქვეშა მდინარე. ამიტომ იძულებული იყვნენ მაშინვე გაემაგრებინათ სახგრეგის „შუბლი“ და თაღი.

ამფეთქებლებთან, გვირაბგამყვანებთან, მებეტონეებთან — ჩვენი რესპუბლიკის ბევრი ქალაქისა და რაიონის წარმომადგენლებთან ერთად აქ მუშაობდნენ დასახმარებლად ჩამოსული მოსკოვის, ტაშკენტის, ბაქოს მეტროპოლიტენების განთქმული მშენებლები და მომმპრკეთელები. მათ მოლოდინს ჩარხსაშენებელი საწარმოო გაერთიანების კიროვის სახელობის მეთაურ ქარხანაში თითქმის 20 წელია მუშაობს № 8 მექანიკური საამქროს შიგმჩარხავი, პარტკომფორგი ნუგზარ სიხარულიძე. ამ დროის მანძილზე მან მრავალი შეგირდი აღზარდა. 1983 წელს ნ. სიხარულიძეს საბჭოთა კავშირის საუკეთესო შიგმჩარხავის წოდება მიენიჭა.

(დასასრული მე-3 გვ.).

(დასასრული მე-3 გვ.).

(ბრაზილია მე-2 გვ.)

საბჭოთა კავშირს ეწვია კ. ფომვიხანი

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს მოწვეული ლაოსის სახალხო-რევოლუციური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი, ლაოსის სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე კეისონ ფომვიხანი მეგობრულ სამუშაო ვიზიტად ჩამოვა საბჭოთა კავშირში 1985 წლის აგვისტოს დამლეგს.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ 1985 წლის 20 აგვისტოს 50 წლისა უეცრად გარდაიცვალა საქართველოს კომპარტიის წინეულწყაროს რაიონის პირველი მდივანი, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი

ბეგი ბაბარაბის ძე ბარამაშვილი

და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოში

გავუფრთხილდეთ ჩვენს მთავარ სიმდიდრეს – მიწას, ვამრავლოთ მისი ბარაქა

(დასასრული)

არსებითად ამისათვის ვზადება მრავალი წლის მანძილზე მიმდინარეობდა. მაშინაც, როცა ვილ-ეწოდით ელმენტარული წესრიგი დგებოდა ჩვენს სოფლის მეურნეობაში, შეგვესრულებინა ძირითადი კულტურების სახელმწიფო შესყიდვის გეგმები, და მაშინაც, როცა საგანმარგად მოვიკიდეთ ხელი მეურნეობრობის ეკონომიკური პირობების შეთანასწორებას. მიწათმოქმედების კულტურის პრობლემების განხილვის ეზაზე მნიშვნელოვანი ნაბიჯი გაგდა 1978 წელს გამართული ცენტრალური კომიტეტის IX პლენუმი, რომელმაც შეიმუშავა რესპუბლიკაში სასოფლო-სამეურნეო წარმოების სპეციალიზაციისა და კონცენტრაციის ძირითადი მიმართულებანი. და, ბოლოს, ჩვენი სოფლის მეურნეობის საერთო კულტურის ამაღლებაზე შეიძლება გვეფიქრა დარგის მართვის უფრო სრულყოფილი და მოქნილი მექანიზმის შექმნის შემდეგ, რომლის ჩამოყალიბებაც, როგორც კარგად მოგეხსენებათ, მხოლოდ ორი წლის წინათ დაეამთავრეთ, როცა შეავსებინეთ ყველგან რაიონული აგროსამრეწველო გაერთიანებები და სოფლის მეურნეობის მართვის სამი წამყვანი ორგანო გავაერთიანეთ ერთიან სასოფლო-სამეურნეო წარმოების სახელმწიფო კომიტეტად, ისე იგი მიწას ერთი პატრონი მივუნიეთ.

ჩვენმა მეცნიერებმა და სპეციალისტებმა შემდეგნაირად განსაზღვრეს მიწათმოქმედების კულტურა: მიწათმოქმედების კულტურა მიწათსარგებლობის თვისებრივი დონეა, რომელიც განისაზღვრება იმით, თუ რამდენად შეესაბამება მისი მდგომარეობა აგროსმენიის და ბიოლოგიის მეცნიერების, სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკისა და მოწინავე გამოცდილების თანამედროვე მიღწევებს. ერთი სიტყვით, მის ამაღლებას რომ შეიაღწიოთ, ერთდროულად წინ უნდა წაწიოთ მეცნიერული ცოდნის მრავალი დარგი, განვითაროთ მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, ავამაღლოთ კადრების პროფესიული კვალიფიკაცია, გავაუმჯობესოთ ჩვენი სოფლის სოციალური იერი.

რა თქმა უნდა, გადამწყვეტი სიტყვა მთელ ამ შუშობაში ეკუთვნის პარტიულ ორგანიზაციებს, პარტიულ კომიტეტებს, რომლებიც მოწოდებული არიან თვალთახედვის არეში იქონინონ ყველა ეს პრობლემა.

ერთ-ერთი მთავარი დოკუმენტი, რომელიც ცენტრალური კომიტეტის პლენუმმა უნდა დაიმტკიცოს, 2000 წლამდე პერიოდისათვის რესპუბლიკაში მიწათსარგებლობის კულტურის ამაღლების კომპლექსურ ღონისძიებათა პროგრამაა. ეს ღონისძიებანი, უთუოდ უნდა დაეხვეწოთ, შემდეგ კი დაეუბავნით ყველა რაიონულ და ადგილობრივ კომიტეტს საკუთარი კომპლექსური პროგრამების შესადგენად.

ყოველივე ზემოთქმულის გათვალისწინებით უნდა განვსაზღვროთ სწორედ ამ მიზნის მიღწევის მაგისტრალური გზა, რესპუბლიკის პარტიული, საბჭოთა, საეკონომიკო ორგანოების საქმიანობის მთავარი მიმართულებანი, მათი შუშობის სტილის სრულყოფის ამოცანები. არსებითად მწიფდება თვისებრივად ახალი ეტაპი საკრებულოს სსრ სოფლის მეურნეობის შემდგომ ამმაღლებაში.

I.

ᲘᲛᲘᲡᲗᲐᲕᲘᲡ, რომ სწორად განსაზღვროთ სამომავლო ამოცანები, ობიექტურად უნდა შევფასოთ საწყისი მონაცემები, უწინარესად, ყურადღება გავამახვილოთ რეზერვებზე, რომლებიც გვაქვს.

უკვე ახლა ცხადია, რომ მეთორმეტე ხუთწლედში და უფრო შორეულ პერიოდში მოგვიწევს ყოველმხრივ ავამაღლოთ სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ინტენსიფიკაცია, სულ უფრო მეტად გადავიყვანოთ იგი მტკიცე ინდუსტრიულ საფუძველზე. ინტენსიფიკაცია ჩვენი სოფლის წარმოების გადიდების, დანახარჯების შემცირების მთავარი გზაა, ხაზგასმით აღნიშნა აგროსამრეწველო კომპლექსის პრობლემებისადმი მიძღვნილ საკავშირო ეკონომიკურ თათბირზე ამხანაგმა მ. ს. გორბაჩოვმა. ეს კი ნიშნავს, რომ დარგის მართვაშიც პრიორიტეტული მდგომარეობა უნდა დაიკავოს ხელმძღვანელობის მეცნიერულად დასაბუთებულმა მეთოდებმა.

ხუნდაში დაწერილებით არის განხილებული სასოფლო-სამეურნეო წარმოების მთელი რიგი დარგების მდგომარეობა, აღნიშნულია სერიოზული ნაკლოვანებანი ახალი ბიდებისა და პლანტაციების გაშენების, მათი დაცვის, სრულფასოვანობის გადიდების ნაწილში, დასახულია მთელი რიგი რაიონების ვენახების სამეჩხრის დაძლევის ამოცანები. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა განსხვავებას იმ მეურნეობათა საშუალო მოსავლიანობაში, რომლებიც დაახლოებით ერთნაირ მიდგურ-კლიმატურ პირობებში არიან.

ასეთი განსხვავება მოწმობს, რომ სერიოზულ პროცესებთან გვაქვს საქმე, მთელი რიგი ხელმძღვანელები არასკმარისად მომთხოვნნი არიან, არ შესწავთ უნარი გაუძღვნენ საქმეს და ზოგჯერ სრულ უპასუხისმგებლობას იჩენენ. დარგის ინდუსტრიალიზაცია, დიდი ბარკები, რომლებსაც სახელმწიფო მის განვითარებას ამბარს, მოითხოვს, რომ პარტიულმა კომიტეტებმა, საბჭოთა და სამეურნეო ორგანოებმა მიაგნონ შექმნილი ვითარების ნამდვილ მიზეზებს. ძირეულად უნდა გარდაიქმნას ზოგიერთი ხელმძღვანელის ფსიქოლოგია, მათი ეკონომიკური აზროვნება, მათ უნდა ისწავლონ სახელმწიფოო კაპიკის უკეთ დათვლა.

მიწათმოქმედების რა კულტურაზე შეიძლება ლაპარაკი, მაგალითად, ზნაურისა და ლენინგორის რაიონებში, თუ შარშან მათ ჰექტარზე მხოლოდ 3,3 და 2,7 ცენტნერი კურკოვანი ხილი მოიწიეს? ამ დროს კი ბეზობელმა ცხინვალის რაიონმა 54,3 ცენტნერი მოკრიფა, ვანის რაიონის კოლმეურნეობებმა მოკრიფეს 38-38 ცენტნერი კურკოვანი, საბჭოთა მეურნეობებმა 66-66 ცენტნერი, წულეკიძის რაიონის მეურნეობებმა კი შესაბამისად ხუთი და სამი ცენტნერი. გუშინ კინოფირნი ნახეთ, რა საძაგელ მდგომარეობაშია აგრეთვე ხაშური, ადიგენისა და ბორჯომის, რაიონების მთელი რიგი მეურნეობების ხეხილის ბაღები.

მაჩვენებლების ასეთი განსხვავება მოწმობს, რომ მეურნეობრობის დონეში სერიოზული გადახტომა. ამას ნიადაგ თვალი უნდა ვადევნოთ, ყველა ამ ცოფრს კონტროლი უნდა დაეფუწესოთ, განვაზოგიერლოთ გადამწყვეტი ღონისძიებანი. სტატისტიკა სწორედ იმისათვის არსებობს, რომ დროულად გამოვლენოთ არასასურველი პროცესები, ჩანასახშივე აღვაკვეთოთ ისინი. ეს საყვედური განსაკუთრებით ეხება სასოფლო-სამეურნეო წარმოების სახელმწიფო კომიტეტს, რსიონულ აგროსამრეწველო გაერთიანებებს, რომლებსაც სოლიდური ასპარეზები ჰყავთ იმისათვის, რომ დროულად შენიშნონ ყოველივე ეს.

შემდეგ ითქვა, რომ საკმარისი არ არის ხ�eლის, ციტრუსების, სოფლის მეურნეობის სხვა პროდუქტების წარმოებასა და დამზადებაში საზოგადოებრივი სექტორის უმნიშვნელო ხვედრითი წილი. როცა შევფუძენთ რესპუბლიკის საკოოპერაციო ბაზრებში წესრიგის დამყარების ღონისძიებების განხორციელებას, დავრწმუნდითო, რომ ორგანიზაციული ღონისძიებების გარდა, ხილით, ციტრუსებით, ბოსტნეულით, ხორცით და სხვა პროდუქტებით რესპუბლიკის მოსახლეობის მომარაგების გაუმჯობესებაში გადამწყვეტ მნიშვნელობას იძენს სწორედ საზოგადოებრივი მეურნეობების განმტკიცება, მისი ხარისხობრივი მაჩვენებლების გაუმჯობესება, რომლებიც ახლა გაცილებით დაბალია, ვიდრე მოსახლეობის მეურნეობებისა.

ბევრი რეზერვი გვაქვს საკვებწარმოებაში. ცენტრალურ კომიტეტს მიაჩნია, რომ მრავალი განხორციელებული ღონისძიების მიუხედავად, ბევრგან ჯერ კიდევ სათანადოდ ვერ ფიასებენ ამ დარგის მნიშვნელობას. საიდუმლო არ არის, რომ ყველაზე გვიან თესავენ სწორედ საკვებ კულტურებს, რომ მათთვის ბოლოს გამოყოფენ მინერალურ და ორგანულ სასუქებს, მათ ამუშავებენ ყველაზე ცუდად, ან საერთოდ არ ამუშავებენ. ამას დაუმატეთ საკვების მოსავლის აღებისა და დამზადების ტექნოლოგიის უხეში დარღვევებნი.

ეს – განსაკუთრებით ახასიათებს თეთრი წყაროს, ყვარლის, ბორჯომის, საგარეჯოს, ზნაურისა და სხვა რაიონების მრავალ მეურნეობას, სადაც მატიანეებად დაბალია საკვები კულტურების მოსავლიანობა.

წლევანდელი წელი გარდატეხის წელი უნდა გახდეს საკვების დამზადებაში! ასე სვამს საკითხს კკკპ ცენტრალური კომიტეტი, ასეთი მოთხოვნა წამოაყენა ჩვენი პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა ამხანაგმა მ. ს. გორბაჩოვმა. მიწათმოქმედების დონე დღეს განსაზღვრული ფაქტორი ხდება ამ და ჩვენი სოფლის მეურნეობის წინაშე დასახული ყველა სხვა ამოცანის გადასაწყვეტად.

II.

ᲛᲘᲬᲐᲗᲛᲝᲥᲛᲔᲓᲔᲑᲘᲡ კულტურის ამაღლება საკონსტიტუციო მოთხოვნაა. სსრ კავშირის კონსტიტუციაში პირდაპირ არის ჩაწერილი: „კოლმეურნეობები, ისევე როგორც სხვა მიწათმოსარგებლენი, ვალდებული არიან ეფექტიანად იყენებდნენ მიწას, უფრთხილდებოდნენ მას, ზრდიდნენ მის ნაყოფიერებას“. მიწა ჩვენი საერთო-სახალხო, საერთო-ეროვნული კუთვნილება, წარმოების მთავარი საშუალება. მისმა ეფექტიანმა გამოყენებამ განსაკუთრებული აქტუალურობა შეიძინა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის მაისის პლენუმის გადაწყვეტილებათა შემდეგ, რომელმაც დამტკიცა ქვეყნის სასურსათო პროგრამა.

სწავლული აგრარიკოსებისა და სპეციალისტების აზრით, მიწათსარგებლობის თანამედროვე კულტურა უნდა ეყრდნობოდეს „სამ ვეშას“.

პირველი, სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ინტენსიფიკაცია და ეკონომიკური ეფექტიანობის დონის სისტემატურ ამაღლება;

მეორე, ნიადაგის ნაყოფიერების განუწყვეტელ ზრდას;

და, მესამე, გარემოს დაცვის უბრალოდ ყოფას.

თანამედროვე პირობებში ინტენსიფიკაციისა და ეკონომიკური ეფექტიანობის ფაქტორები გადამწყვეტ მნიშვნელობას იძენს სასოფლო-სამეურნეო წარმოების განვითარებისათვის. ისინი უაღრესად მჭიდროდ, ორგანულად უკავშირდება მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარების მიღწევებთან ცენტრი.

საქმე ეხება იმას, რომ მიწათმოქმედების კულტურა თავის-თავად დიდი მეცნიერებაა. ინსტიტუტი აგროსამრეწველო წესების იგივე კრებული იქმნებოდა მეცნიერ-აგრარიკოსთა მრავალი თაობის მეცადინეობით. და ეს შეუჩერებელი პროცესია. ნიადაგის დამუშავება, სასუქიერი, ქიმიზაციისა და რწყვის მექანიზაციის თანამედროვე მეთოდები ორგანულად უნდა ითვისებნენ მეცნიერული ცოდნის ბოლო მიღწევებს, მათ შორის ახალ მიმართულებებს, ისეთებს, როგორიც არის გენეტიკა, მოლეკულური ბიოლოგია, ბიოფიზიკა, ბიოქიმია და სხვ.

ჩვენ უკვე დღეს, და მით უმეტეს პერსპექტივისათვის გვაქვს ორიოდ თვისებრივი ნახტომი კულტურების მოსავლიანობის ამაღლებაში, სამიწათმოქმედო შრომის ტევადობის შემცირებაში, მიწის უფრო რაციონალურ გამოყენებაში. ეს არის მეცნიერების სხვადასხვა სფეროში მომუშავე, მეცნიერთა და, უწინარეს ყოვლისა, ჩვენი აკადემიური ინსტიტუტების ამოცანა, რომელთა ფუნდამენტური გამოკვლევები საიმედო საფუძველი უნდა იყოს აგრარულ წარმოებაში მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარებისათვის.

სოფლის მეურნეობის ინტენსიფიკაციის მნიშვნელოვანი მიმართულებაა მისი მექანიზაცია. და საქმე არა იმდენად ტექნიკის რაოდენობაა, რამდენადაც, როგორც სრულიად საკავშირო ეკონომიკურ თათბირზე ამხანაგმა მ. ს. გორბაჩოვმა აღნიშნა, მისი ეფექტიანი გამოყენება, მანქანებისა და მექანიზმების, მოწყობილობისადმი აყირაოთანი, მზრუნველი დამოკიდებულება. ეს მთლიანად და სავსებით ეხება ჩვენს რესპუბლიკასაც.

ამ სიტყვაში მოყვანილია ფაქტები, რომლებიც მოწმობს, რომ საკმარისად მაღალი არ არის ტექნიკის ექსპლოატაციის, შენახვისა და რემონტის დონე.

ამ მიზნით ახლახან საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა მიიღო გადაწყვეტილება სიღნაღის რაიონის მაგალითზე სოფლის მეურნეობის ქიმიზაციის თანამედროვე მეთოდების დანერგვა. ბაკალინსკის სამსახურის შექმნის შესახებ. ეს მეტად მნიშვნელოვანი საკითხია და ამტომ ვთხოვთ ამხ. გ. ფ. მგელაძეს პირადი კონტროლი დაუწესოს ამ დადგენილების შესრულებას.

თანამედროვე პირობებში, ინტენსიფიკაციისათვის ერთად სულ უფრო დიდ მნიშვნელობას იძენს სოფლის ეკონომიკის, სასოფლო-სამეურნეო საწარმოებისა და ორგანიზაციების ეკონომიკური ეფექტიანობის ამაღლების საკითხები. ამას შეიძლება ვუწოდოთ ნამდვილი ყამრი, ხელშეუხებელი.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მაისის პლენუმის გადაწყვეტილებათა წყალობით მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა რესპუბლიკის კოლემეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების ამსოლუტური ეკონომიკური მდგომარეობა. ზარალიან მეურნეობათა რიცხვი 1985 წლის პირველი იანვრისათვის 40-მდე შემცირდა, ხოლო საბჭოთა მეურნეობების მოგება და კოლმეურნეობების წმინდა შემოსავალი 319 მილიონ მანეთამდე გაიზარდა.

ამასთან, კვლავ სერიოზული პრობლემაა პროდუქციის თვითღირებულება, რომელსაც ბოლო წლებში ზრდის ტენდენცია ახასიათებს. ამას, უეჭველად, ობიექტური საფუძველიც აქვს. კერძოდ, სისტემატურად მატულობს ტექნიკის, საწვი მასალების და სხვა საშალებათა ფასები. მაგრამ მთავარ მიზეზად მაინც უნდა მივიჩნიოთ სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ინტენსიფიკაციის დაბალი დონე, შშრომელთა მცირე მატერიალური და მორალური დაინტერესება. ამ საკითხებს დაწერილებით შეეხეთ აგროსამრეწველო კომპლექსის პრობლემებისადმი მიძღვნილ რესპუბლიკურ ეკონომიკურ თათბირზე გასული წლის ზაფხლობში, და ისინი თანაბრდეგვრეულად უნდა გადაეწყვიტოთ.

და, ბოლოს, მეურნეობრიობის თანამედროვე დონის, ჩვენი მიწათმოქმედების კულტურის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია სოფლის მეურნეობის პროდუქციის ხარისხი.

თქვენ იცით, თუ რამდენს ლაპარაკობენ ბოლო წლებში ჩაის ხარისხზე. და ეს ბუნებრივია. რესპუბლიკა ამ უძვირფასესი კულტურის მთავარი მწარმოებელია. მაგრამ, ვაღიაღლოდოთ, რა მაქსიმალურად დაგვეგმაყოფილნინ სამამული წარმოების ჩაიზე მოსახლეობის მოთხოვნილება და გაგვეთავისუფლებინა სახელმწიფო უზარმაზარი სავალუტო ხარჯებისგან, რომელიც ეტანება შეკვლეულ ყურადღება პროდუქციის ხარისხისადმი. ეს ბარეგები ახლა ძალზე ძვირად გვიჯდება. ჩვენ გვთხოვენ როგორც რაოდენობას, ისე ხარისხსაც. ვგრნებ, შეგვიძლია გადავჭრათ როგორც ერთი, ისე მეორე პრობლემა მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ამ პრობლემას მიეუდგებით კომპლექსურად და მიზანმიმართულად.

იზრდება პროდუქციის ხარისხის მნიშვნელობა შეეფხიბიასა და მეხილეობაში. შემაგრებული ღვინის ან სპირტის წარმოებისათვის მათი გადამუშავების შემცირება მოითხოვს მინიმუმამდე შევამციროთ დაბალხარისხოვანი ყურძნის და ხილის წარმოება.

მოსახლეობა ბევრ საყვედურს გამოთქვამს ბოსტნეულის დაბალი ხარისხის გამო. მას არ ახარისხებენ არც ადგილებზე, მეურნეობებში, არც ხილმოსტეულის მაღაზიებში.

ნუთუ ასე რთულია ამ საკითხის გადაწყვეტა? უბრალოდ უნდა გავაძლიერით ზომთხოვნელობა. ამაზე ილაპარაკა აქ ამხ. თ. კ. ჯაბადარმა, მაგრამ სამწუხაროდ, პრაქტიკული მოქმედება ჯერჯერობით საკმარისი არ არის.

III.

ᲛᲘᲬᲐᲗᲛᲝᲥᲛᲔᲓᲔᲑᲘᲡ საერთო კულტურის გაუმჯობესებაში დიდ მნიშვნელობას იძენს ნიადაგის ნაყოფიერების გადიდების თანამედროვე მეთოდები. საქმე ეხება, უწინარესად, ქიმიზაციასა და მელიორაციას.

სწავლულ ქიმიკოსთა აზრით, მსოფლიოში მოსავლის მატების 50 პროცენტი მოდის ორგანული და მინერალური სასუქებისა და ქიმიზაციის სხვა საშუალებების ინტენსიფიკაციაზე. „საქსოფლქიმიის“ სპეციალიზებული სამსახურის ჩამოყალიბების შემდეგ ჩვენ მეტ ყურადღებას ვუთმობთ მტკიცე მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის შექმნის. სასუქებისა და პესტიციდების, ფოსფორის გადიდების, აგროქიმიური კარტოგრამების შედგენისა და გამოყენების საკითხებს, და საერთოდ ქიმიზაციის კულტურის გაუმჯობესებას.

ამასთან მინერალური და ორგანული სასუქების გამოყენებაში ჯერ კიდევ არ არის სათანადო წესრიგი და ამ მიზნისათვის გაწეული ხარჯები არ იძლევა პრაქტიკულ უკეთგებს. აღმაშფოთებელი უყაირათობისა და უპასუხისმგებლობის რამდენ ფაქტს ვაწყდებით კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში ორგანული და მინერალური სასუქების შენახვისა და შეტანის დროს. ეს ერთ-ერთი ყველაზე მწვავე საკითხია. ზმირია ფაქტები, როცა სასუქები ნიადაგში შეაქვთ აგროქიმიური კარტოგრამების გაუთვალისწინებლად. ნელა ინერგება სასუქებისა და მეცენარეთა დაცვის საშუალებების გამოყენების ახალი მეთოდები.

ძირფესვიანად უნდა გარდავქმნათ ჩვენი ქიმიური სამსახურის მუშაობა, დაწყებული მეურნეობებით და დამთავრებული რესპუბლიკური ორგანოებით, შესაბამისი სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებებით. აუცილებელია მეურნეობების ხელმძღვანელებსა და სპეციალისტებს შეკვანებინონ, თუ რამდენ საჭირო სოფლის მეურნეობის ქიმიზაციის თანამედროვე მეთოდებს დანერგვა. საბაკალინო ბაბათა აკადემიის ამიერკავკასიის განყოფილება, სოფლის მეურნეობის მექანიზაციისა და ელექტრიფიკაციის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი, საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტი და სხვები. სამპარნიდ მიჩნეულია თეთრი წყაროსა და დუშეთის რაიონები... და, ვგონებ, ამით აქტიური მუშაობა დასრულდა.

ჩვენ პრინციპულად მოვითხოვთ ყველა ხელმძღვანელისაგან, და, უპირველესად, სასოფლო-სამეურნეო წარმოების სახელმწიფო კომიტეტის ხელმძღვანელობისაგან, კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილის ამხ. ვ. ი. მეტრეველისაგან, რაც შეიძლება სწრაფად გადავიდნენ სიტყვიდან პრაქტიკულ საქმეზე! გიგეგთ, ამხანაგებო, თუ გვინდა, რომ მთაში ადამიანები მართლაც ისევე კარგად ცხოვრობდნენ, როგორც სხვაგან, მათ, უწინარეს ყოვლისა, უნდა შეეუქმნათ ნორმალი და ყოფა-ცხოვრების ხელშეწყობი პირობები. თუ ყოფითი თვალსაზრისით ზოგიერთი რამ უკვე წყდება, ზრუნის შემსუბუქებისათვის პრაქტიკულად ძალზე ცოტაა გაკეთებული. ეს პოლიტიკური საკითხია — მთას ჩვენ არ მივატოვებთ!

კვლავ დიდი მნიშვნელობის პრობლემაა მთის სათიბებისა და საძოვრების შენარჩუნება-გაუმჯობესება. რამდენადაც ვიცით, სამეცნიერო , დაწესებულებებმა, უწინარესად, საქართველოს ზოოვეტერინარულ, საქართველოს ზოოტექნიკურ-ტექნოლოგიურ ინსტიტუტმა, შეიმუშავეს მთის სათიბებისა და საძოვრების ნაყოფიერების გადიდების ეფექტიანი ღონისძიებანი. ვფიქრობ, ეს საქმე ღირს იმად, რომ განვახორციელოთ ამ რეკომენდაციების პრაქტიკული რეალიზაციის ყველაზე გადაუდებელი ღონისძიებანი და უახლოეს ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს და მინისტრთა საბჭოს პრეზიდიუმს დონეზე.

პარტიის ცენტრალური კომიტეტის სერიოზულ შეშფოთებას იწვევს ჩვენი მთის საძოვრების დგდმარეობა. მთელი პასუხისმგებლობით შეიძლება განვაცხადოთ, რომ მათ ექსპლოატაციას ვუწევთ სრულიად უსისტემოდ, იქ არავინ არ არეგულირებს პირუტყვის სულადობას და, რაც ყველაზე უარესია, თითქმის არსებითი არაფერი კეთდება ამ საძოვრების ნიადაგის ნაყოფიერების შენარჩუნებისათვის. მათ სპობს უსისტემო ექსპლოატაცია, წყლისმიერი და ქარისმიერი ეროზია, სარეველები. ეს ძალზე აღელვებს ჩვენს საზოგადოებრიობასაც. საქმე ხომ რესპუბლიკის დიდ ბუნებრივ სიმდიდრეს ეხება. იმას, ვისაც გაუვლია საქართველოს სამხეთრო გზით, არ შეიძლება ყურადღება არ მიექცია იმისათვის, თუ როგორ გამოდის მწყემსრიდან სოფელ ლღეთის კოლმეურნეობის ალპური ბაზა. ასეთისავე მდგომარეობაშია ბევრი ტერიტორია დუშეთის, ყაზბეგის, ბორჯომისა და რესპუბლიკის სხვა რაიონებში.

რამდენიმე წლის წინათ ცენტრალურმა კომიტეტმა მიიღო სპეციალისტთა და მეცნიერთა წინადადება, რომ მთის საძოვრებსა და სათიბებზე საოვლეების ფინაალმდეგ ბრძოლის სპეციალური კომისია შექმნილიყო — ამ კეთილშობილური მისიის სათავეში ჩადგომა ბუნების დაცვის სახელმწიფო კომიტეტის ეკისრა. ეს ძალზე აღელვებს ჩვენს საზოგადოებრიობასაც. საქმე ხომ რესპუბლიკის ბედ-ბედნიერ სიმდიდრეს ეხება. იმას, ვისაც გაუვლია საქართველოს სამხეთრო გზა, არ შეიძლება ყურადღება არ მიექცია იმისათვის, თუ როგორ ამოდის მწყემსრიდან სოფელ ლღეთის კოლმეურნეობის ალპური ბაზა. ასეთისავე მდგომარეობაშია ბევრი ტერიტორია დუშეთის, ყაზბეგის, ბორჯომისა და რესპუბლიკის სხვა რაიონებში.

ამასთან, ეს, ეგონ, ეს ბოლო ორი ან სამი ბოლო ... ეს ... ეს ... ...

გავუფრთხილდეთ ჩვენს მთავარ სიმდიდრეს — მიწას, ვამრავლოთ მისი ბარეული

(დასასრული)

ითითეულის პასუხისმგებლობა ამისათვის, თუ რამდენად წყვიტერად და ეფექტიანად ხდება ეს საკითხები. კონკრეტულად უნდა მოვკითხოთ თითოეულ ხელმძღვანელს ამ მოთხოვნათა რეალიზაციისათვის. თანაც კონკრეტულად მოვკითხვიდეთ — ნაბიჯ-ნაბიჯ, ფრმა და პრინციპული დასკვნები გამოგვაქვს ყოველ ფაქტის გამო. მაგალითად, თუ მექანიზატორი უყაირათობს ანჩეს, ანაოვეს სახლთ დიგლეთს — მან მკაცრად უნდა ავოს პასუხი ეკონომიკა და სინდისითაც. თუ, ვთქვათ, ფერმაში უწესრიგობაა, უმსგავსობა ხდება — პასუხი უნდა აგოს კონკრეტულ ხელმძღვანელებმა. და ასეთ მსჯელობას აუცილებლად უნდა მივიხიოს ფართო საკარიერა, საზოგადოებრივობამ უნდა შეიტყოს, დასკვნა რა ღონისძიებანი განხორციელდა.

ანდა ავიღოთ მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი, რომელიც დღეს ჩვენი საზოგადოების ერთ-ერთი მთავარი მამოძრავებელი ძალა ხდება. ეს სწორედ ის მძლავრი ლოკომოტივია, რომელსაც შეუძლია დაიჭიროს ჩვენი წინსვლა ყველა მიმართულებით და განსაკუთრებით შრომის „ულტურის კარდინალური გაუმჯობესების, წარმოების ეფექტიანობის ჯადოქრის თვალსაზრისით. მაგრამ, ისევე როგორც ყოველ ძლაგრ თანამედროვე ტექნიკას, მას უნდა ემსახურებოდნენ მაღალკვალიფიციური და მე ვიტყოდი, მაღალზნეობრივი სპეციალისტები.

ამასთან დაკავშირებით ხაზგასმით უნდა აღვნიშნოთ, რომ სოფლისთვის აგრონომების, მექანიზატორების, ზოოტექნიკოსების, ფეხოლოგების, სხვა პროფილის სპეციალისტების „კადრებ- ბის მომზადების ირსებული სისტემა ჯერ კიდევ ერთხელ მოითხოვს სერიოზულ გადასინჯვას. წარმოდის მაღალი ულტურა შეიძლება უზრუნველყოს სპეციალისტს, რომელიც აკმაყოფილებს არა მარტო დღევანდელობის, არამედ ხვალინდელი დღის მოთხოვნებსაც. აქვს სამერმისოდ ცოდნის ბარაგი. ამიტომ უნდა გაძლიერდეთ ჩვენი სოფლის მეურნეობის განვითარების ძირითადი ტენდენციები და ადამიანება მოვამზადოთ სამერმისო მოთხოვნათა გათვალისწინებით. სხვაგვარად წინ ვერ წაიწევთ თანამედროვე ინდუსტრიულ წარმოებას.

უმთავრესია ზუსტად განვსაზღვროთ კოლეგურნეობისა და სამეურნეო მეურნეობების სამსახურებ- ლ ადამიანთა ფუნქციები, მათი როლი მეურნეობიდან „ულტურის ამაღლებაში. ჩვენი აზრით, მიწათსარგებლობის საერთო დონისათვის პასუხს უნდა აგებდეს მეურნეობის მთავარი აგრონომის სამსახური, რომელიც, რომ იტყვიან, მიწათმოქმედების „ულტურის ანონმდებელი უნდა იყოს და თანაც ზუსტ მეცნიერულ რეკომენდაციებს ეყრნონოდეს.

რაკი დავთქვეთ, რომ მიწათმოქმედების „ულტურის ამაღლებაში მთავარი ფიგურა აგრონომია, საკიროა ამ პროფესიის სპეციალისტები თანაბრად გავანაწილოთ წარმოების ყველა გადამწყვეტ უბანზე. მაგრამ, როგორ არის საქმე სინამდვილეში? რესპუბლიკის ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოს მონაცემებით, 1985 წლის 1 აპრილისათვის 1279 კოლმეურნეობასა და საბჭოთა მეურნეობაში მუშაობდა უმაღლესი აგრონომიული განათლების 5000-ზე მეტი მთავარი აგრონომი, აგრონომი და ბრიგადირი, ანუ სამეალოდ ერთ მეურნეობაზე ჩვენში მოდის თითქმის 4 აგრონომი. თუ არ ჩავთვლით მეურნეობათა ხელმძღვანელებს, რომელთა უმრავლესობას აგრონომიული განათლება აქვს. მაგრამ, როგორც ანალიზი ცხადყოფს, ეს ძალები თანაბრად არ არის განაწილებული.

სასოფლო-სამეურნეო წარმოების სახელმწიფო კომიტეტს მოუწევს მუშაობა, რათა ყოველ კოლეგურნეობასა და საბჭოთა მეურნეობაში შექმნას სრულფასოვანი აგრონომიული სამსახური.

ამავე დროს ზუსტად უნდა განსაზღვროთ აგრეთვე, სხვა სამსახურების — მელიორაციის, ეკონომიკური ანალიზის, ქიმიზაციის, ეკონომიკური და სხვა სამსახურების როლი.

ნელა წყდება, მაგალითად, მექანიზატორთა კვალიფიკური კადრების რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის უზრუნველყოფის საკითხი. ოფიციალური მონაცემებით, მექანიზატორთა კადრების ნაკლებობის გამო ჩვენში ყოველდღიურად დაახლოებით 2000 ტრაქტორი და სამელიორაციო ტექნიკა ცდება. ვფიქრობ, შეიძლება ადვთანხმით რესპუბლიკის პროფესიულ-ტექნიკური განათლების სახელმწიფო კომიტეტის ხელმძღვანელობის წინადადებას, რომ სოფლის მეურნეობისათვის მექანიზატორთა კადრების მომზადება, მათ შორის მფლეკავადიან „ტრაქტორებ, მათ დაკალიერთა, ისევე როგორც მექანიზატორთა კადრების „კალიფიკაციის ამაღლება.

ვთხოვთ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს პრეზიდიუმის აგროსამრეწველო კომპლექსის საკითხთა კომისიას დაიტტრეს სპეციალური სამინისტროებთან და უწყებებთან ერთად განიხილოს ეს წინადადებანი და წლის დამლევამდე შესაბამისი გადაწყვეტილების პროექტი განსახილველად წარმოუდგინოს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტსა და რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს.

და მაინც მიწათმოქმედების „ულტურის ამაღლებაში გადამწყვეტი სიტყვა ეკუთვნით მეურნეობის ხელმძღვანელებს, ხომ არაფისთვის არ არის საიდუმლო, რომ იქ, სადაც ეფექტიანად შეერჩიათ საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი ან კოლეგურნეობის თავმჯდომარე, უფრო სწრაფად აღწევენ არა მარტო სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ინტენსიფიკაციისა და ეკონომიკური ეფექტიანობის გადიდებას, არამედ მეურნეობრობის საერთო „ულტურის ამაღლებასაც. ერთი სიტყვით, „ადრე დღესაც ყველაფერს წყვეტენ.

მაშასადამე, მიწათმოქმედების „ულტურის ამაღლებისათვის პარტიული მუშაობა უნდა დავიწყოთ კადრების აღზრდით, შერჩევითა და განაწილებით. ამასთან არ უნდა ვეწიოდეთ კადრების გადადგილ-გადმოადგილებას, გეუმართლნელ გადასაცვლებას, როგორც ამას პარტიის რაიკომების ზოგიერთი ახლად არჩეული მდივანი შვრება. ამ საკითხზე აქ ძალიან სამართლიანი შენიშვნები გამოითქვა.

პლენუმის წინ ამხანაგებმა შერჩევით რამდენმე რაიონში შეამოწმეს პარტიული მუშაობა სოფლის მეურნეობის ხელმძღვანელობის ნაწილში. დავრწმუნდით, რომ პარტიის რაიონულ კომიტეტებს ჯერ კიდევ ვერ უპოვიათ თავიანთი ადგილი აგროსამრეწველო კომპლექსის დარგების მართვის ახალ სისტემაში, არ შეუმუშავებიათ საქმიანობის შესაბამისი სტილი, ფორმები და მეთოდები, ზოგჯერ ეწევიან სამეურნეო ორგანიზაციის მაგვრობას, მხედველობიდან უშვებენ მთავარ საკითხებს.

ორატორმა სერიოზულად გაარეკვია პარტიის მთელი რიგი რაიკომების მუშაობის სტილი, რომლებმაც ვერ უზრუნველყვეს ქმედითობა და პრობლემისადმი კომპლექსური ერთიანი მიდგომა, არ განამტკიცებენ ტექნიკურ-ეკონომიკური გეგმის ღონისძიებებს პირველადს პარტორგანიზაციებში, შრომითის კოლეტივებში შესაბამისი ორგანიზატორული მუშაობით, ცუდად უწევენ კონტროლს მიღებულ გადაწყვეტილებათა შესრულებას და ა. შ.

მინდვრებსა და ფერმებში წარმოების „ულტურის ამაღლებაში არსებითი როლი შეუძლიათ შეასრულონ და კიდევ უნდა შეასრულონ პარტიის ყველა სასოფლო რაიკომში შექმნილმა სოფლის მეურნეობის განყოფილებებმა. მათ უნდა განახორციელონ ყოველდღიური კონტროლი, აქტიური მონაწილეობა მიიღონ კადრების შერჩევასა და განაწილებაში, მიაღწიონ აგროსამრეწველო კომპლექსში შემავალი კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობების პირველადი პარტიული ორგანიზაციების როლი და ავტორიტეტის ამაღლებას, უზრუნველყონ საუკეთესო საბოლოო შედეგების მიღწევა.

სწორად ყალიბდება სოფლის მეურნეობის განყოფილებების მუშაობის სტილი „არდაწმინდ, ჩხორონყუს, მახარაძის, დმანისისა და ზოგიერთ სხვა რაიონში. მაგრამ ბევრ რაიკომში ასეთი საქმიანობა ნელა წარმოუვს, ზოგჯერ ისეც ხდება ხოლმე, რომ ეს განყოფილებანი თავიანთ ფუნქციებს ამოწურავენ მხოლოდ პარტიულ კომიტეტსა და რაიონულ აგროსამრეწველო გაერთიანებას შორის შუამდგომლობით.

ჩვენ ვფიქრობთ, რომ სწორედ რაიკომებს სოფლის მეურნეობის განყოფილებებმა მეტად საგობრივად და მტკიცედ უნდა მოჰკიდონ ხელი შრომის ორგანიზაციისა და ანაზღაურების პროგრესული ფორმების დანერგვას. ბრიგადული მეთოდი, უგანწესო ბრიგადები, რომლებიც ეფექტიანი გამოდგა მრავალ დარგში, დიდ შესაძლებლობებს გვესახავენ აგრეთვე მიწათმოქმედებისა და მეცხოველეობის „ულტურის მკვეთრი ამაღლების საქმეში, საშუალებას გვაძლევენ გავაძლიროთ სოფლის მშრომელთა პასუხისმგებლობა, ღრმად დავაინტერესოთ ისინი მაღალი საბოლოო შედეგების მიღწევით. თუ მარკვედ და მოკნილად გამოვიყენებთ ბრიგადებში შრომის ანაზღაურების მექანიზმს, შეიძლები ზედმეტი სტაჟებისა და მოწოდებების გარეშე მივაპყროთ მუშაკთა ყურადღება ყველაზე მნიშვნელოვანი და აქტუალური საკითხების გადაწყვეტას, მივაღწიოთ ხარისხობრივი მაჩვენებლების ზრდას. მიეხედვად ამისა, სოფლის მეურნეობაში, ისევე როგორც, კაცმა რომ თქვას, ზოგიერთ სხვა დარგშიც, შრომის ორგანიზაციისა და ანაზღაურების ფორმა ჩვენთან რესპუბლიკაში საკმარისად ეფექტიანი ეკონომიკური გეგმის ღონისძიებებს პირველადს პარტორგანიზაციებში, შრომითის კოლეტივებში შესაბამისი ორგანიზატორული მუშაობით, ცუდად უწევენ კონტროლს მიღებულ გადაწყვეტილებათა შესრულებას და ა. შ.

ბრეზენტებსა და ფერმებში „ულტურის ამაღლებაში ირეალური ადგილი ეკუთვნის ფერმის ინჟინერ-ტექნიკოსებს, ინჟინერ-ტექნიკოსებს, ინჟინერ-ტექნიკოსებს,

უცხოეთში

ფაქტები მოვლენები

20 აგვისტო ● საქადილი იუფყრბა

ინდოეთი

სამშვიდობო მისია

დელი. სიმპოზიუმი თემაზე „სახვითა კავშირ-ინდოეთის ხელშეკრულება და პალესტინაზე მშვიდობის განმტკიცება" გაიმართა ინდოეთის დედაქალაქში. სიმპოზიუმში მონაწილეობდნენ პარლამენტის წევრები, თავლსაჩინო პოლიტიკური და საზოგადო მოღვაწეები, მეცნიერები და ჟურნალისტები.

•გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ხელშემწყობი ინდოეთის ორგანიზაციის მიერ განხორციელებული ეს ღონისძიება მოეწყო ახლა მთელ ქვეყანაში მიმდინარე საბჭოთა კავშირ-ინდოეთის მეგობრობის ერთთვიურის ფარგლებში, რომელიც ეძღვნება სსრ კავშირისა და ინდოეთის მშვიდობის, მეგობრობისა და თანამშრომლობის ხელშეკრულების დადების 14 წლისთავს, ბერეთვე რესპუბლიკის დამოუკიდებლობის 38 წლისთავს.

საბჭოთა კავშირ-ინდოეთის ხელშეკრულება ხელს უწყობს აზიასა და მთელ მსოფლიოში მშვიდობისა და უშიშროების განმტკიცებას, განაცხადა ასოციაციის ვიცე-პრეზიდენტმა მ. მ. აგარვალმა. მისი მნიშვნელობა იზრდება იმპერიალიზმის ძალების მიერ გამოკვეული შეიარაღების გაძლიერების, თერმობირთვული ჯატასტროფის საფრთხის ზრდის პირობებში.

საბჭოთა კავშირი და ინდოეთი ერთობლივად იბრძვიან პლანეტაზე მშვიდობის, ურთიერთგაგების და თანამშრომლობის ატმოსფეროს შექმნისათვის, აღნიშნა თავის გამოსვლაში რესპუბლიკის პარლამენტის წევრმა უმა მალ პოტრამ. მან თქვა, რომ შიმდინარე წლის მაისში ინდოეთის პრემიერ-მინისტრის რაჯივ განდის ოფიციალური მეგობრული ვიზიტი სსრ კავშირში ახალ მნიშვნელოვან ნიშანსვეტად იქცა მშვიდობა მეგობრობისა და მრავალმხრივი თანამშრომლობის ურთიერთობის განმტკიცების გზაზე, რომელიც აკავშირებს ორი ქვეყნის ხალხებს.

ირანი

აირჩიეს მეორე ვადით

ნიუიორკი. ირანის ისლამური რესპუბლიკის პრეზიდენტად მე. ორე ოთხწლიანი ვადით კვლავ აირჩიეს სეიედ ალი ხამენეი.

ირანის ირნას საინფორმაციო სააგენტოს ცნობით, მან მიიღო ამომრჩეველთა ხმების თითქმის 85 პროცენტი. ხამენეი ისლამური რესპუბლიკური პარტიის ერთ-ერთი დამაარსებელი და ხელმძღვანელია.

ირანის კანონების თანახმად, აქვნეულყრის შედეგები უნდა დამტკიცოს კონსტიტუციის შესრულების სამეთვალყურეო საბჭომ.

საფრანგეთი

ხელისუფალთა განკარგულება

პარიზი. ოფიციალურმა პარიზმა გამოაცხადა, რომ შეიარაღებულ ძალებს განკარგულება მიეცათ „არ დაუშვან, საჭიროების შემთხვევაში ძალის გამოყენებითაც კი, ყოველგვარი ნებადაერთოველი შეღწევა საფრანგეთის ტერიტორიულ წყლებსა და საჰაერო სივრცეში პოლინეზიის ბუნუროასა და ფრანგგუიანის ადგილების მიდამოებში", სადაც განლაგებულია საფრანგეთის ბირთვული ფეიერი. ბუნერი ოკეანეში ბირთვული გამოცდების საფრანგადმდგომ საპროტესტო კამპანიის ფარგლებში, 10 ივლისს აიფეთქეს ახალი ზელანდიის ნავსადგურ ოკლენდში. როგორც ატეთქების გარემოებათა აქმამდე წარმოებული გამოძიება ცხადყოფს, ამ საქმეში გარეული იყვნენ ფრანგი აგენტები და საგარეო უშიშროების მთავარი სამმართველოდან.

შეიარაღებული ძალებისათვის მიცემული განკარგულება „აკაჩატიკის ბეერმა პოლიტიკურმა მოლაფერ და მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებმა. სპეციალური კომუნიკე გამოაქვეყნა საფრანგეთის „მეუანეთი" პარტიამ.

„გრინპისის" თავმჯდომარემ დ. მაკეპპარმა განაცხადა, რომ მისი ორგანიზაცია ხელს არ იღებს ყუნარი ოკეანის სამხრეთ ზონაში ბირთვული აფეთქებების საწინააღმდეგო საპროტესტო კამპანიის მოწყობაზე. ეს მშვიდობიანი კამპანია, ხაზი გაუსვა მაკეპპარმა, მანამდე გასტანს, სანამ საფრანგეთი ბირთვულ გამოცდებს არ შეწყვეტს. ჩვენ გადაჭრით ეილაშქრებთ საფრანგეთის ბირთვული გამოცდების წინააღმდეგ, ვინაიდან ისინი ზიანს აყენებენ ადგილობრივი მოსახლეობის ჯანმრთელობას და ყუნარი ოკეანის ბუნებას. მაგრამ ჩვენ ამ გამოცდების წინააღმდეგი ვართ იმ შედეგების გამოც, რომლებიც მათ შეიძლება მოჰყვეს მომავალში ჩვენი პლანეტის მთელი მოსახლეობისა და გარემო ბუნებისათვის.

სირია

დაძაბულობა ელ - ჯალილეში

ისრაელი ოკუპაციები აპრკარეფენ ტერორს

დამასკო. კვლავ დაძაბული ვითარება ისრაელის მიერ დაპყრობილ მდინარე იორდანის დასავლეთ ნაპირზე მდებარე ქალაქ ელ-ჯალილეში. იქ მოქმედებს კომენდანტის საათი, დაკეტილია ყველა მაღაზია და ბაზარი, არ მუშაობს საყოფაცხოვრებო, მომსახურება, ფოსტა და ტელეგრაფი. ქუჩებში მოძრაობენ ჯავშანტრანსპორტერები. ოკუპანტების პატრულები „წყობენ ადგილობრივ მცხოვრებთა საყოველთაო შემოწმებას, აყავებენ ყველას, ვინც მათი თვალსაზრისით „საეჭვო პირია". საყოველთაო ჩხრეკა-დაპატიმრებების დროს საპყრობილეებში მოთავსეს რამდენიმე ათეული კაცი.

დაძაბულობის გაფრქვევება გამოწვეულია სირიისენი არაბული ტერორისტული ორგანიზაციის ტერორის ერთ-ერთ ბანაკიდან ისრაელის ტერიტორიაზე ადამიანები, რომლებიც აღშფოთებულნი არიან იმით, რომ ელექტრომსტა მოქმედებას მთლიანად უტერენ მხარს საოკუპაციო ხელისუფლებები, გამოვიდნენ ქუჩაში, პროტესტი გამოუცხადეს უკანონობას.

„თუშური ქრონიკების" ფრაგმენტები

... თუში არ იშლის თუშობას!..

ნლეულს მეხუთედ გაიხსნა თუშეთის ცა, მეხუთედ გაიმართა ომალოში სახალხო დღესასწაული „თუშეთობა".

დღესასწაულის დაწყებამდე ომალოს რვაწლიანი სკოლა-ინტერნატის პედაგოგების ცოლი ბატატორაძისა და ნუგზარ იდოიძის ოჯახს საჩუქიმოდ გადაეცა ახალი საცხოვრებელი ბინის გასაღები.

ამავე დღეს ომალოში გაიხსნა სამაგზაო ბაღის ორსართულიანი შენობა (80 ბავშვისათვის), რომლის ლენტაც ხაზიმოდ გაჭრა პარტიის სმტების რაიონის პირველმა მდივანმა ზ. მანიაშვილმა.

შემდეგ ზეიმმა ომალოს ღია თეატრონში გადაინაცვლა. აქ ხალხმრავალი მიტინგი გახსნა თუშეთის მეცხოველეობის საბჭოთა მუურნეობის დირექტორმა ტ. იმერაულმა, აქვე გაიმართა კონცერტი რაიონის თვითმოქმედი კოლექტივებისა და თბილისის ვახო აბაშიძის სახელობის მუსიკალური კომედიის თეატრის მსახიობთა მონაწილეობით.

დასასრულ გაიმართა სპორტული შეჯიბრება. მშვილდსნობისა და დოღში.

რა უფრო უპრანია — მთაკაციაო, რომ იტყვიან, და არც მთას არგია, არც ბარსა, თუ... მთის კაციაო და სულით და გულით მიჯაჭვული რომ არის მთიანეთს, მისთვის ზურნაკს და იღეგრის. აი,... ასეთი მთის კაციანის წყალობით შეინარჩუნა თუშეთმა თუშეთობა! ერთი მთავანია თუშეთის სპატიო მოქალაქედ ილო ქავთარიშვილი, სკოლა-ინტერნატის დირექტორი, კაცი, რომელმაც დოდან თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ისტორიის ფაკულტეტის დამთავრებისა აქ მოკიდიდან ფეხი, აქ მოკიდა ოჯახსაც და სამშობლო ეს ფერფლეს, სიბეჯითის, პირმტკიცობის, კაცგი კაცობისა და კარგი გამზრდელის მაგალითად იქცა.

ილო ქავთარიშვილი ჩემი ძველი ნაცვალეგის გმირიც არის და ძველი მასპინძელიც, ილო და მისი ოჯახობა, მასწავლებელი მარი სეხნიაძე, თუშური სამტკიცით რომ ეწევა ეფილ წლების მანძილზე. სასიამოვნოა ძველ გმირებთან შეხვედრა, მით უფრო, როცა ყამთა სულა მთ სულში მხლოდ და მხლოდ სასიკეთო კვალს ტოვებს. ილოს თამამად შეუძლია გიამეოროს ალეკსანდრე ჭავჭავაძის სიტყვები: „მე ფიგეე ვარ მარად და მარადო"...

ომალოს სკოლა-ინტერნატი სტუმრიანობისას, განსაკუთრებით თუშეთობისას, სასტუმროს დაემსგავსება ხოლმე. არა მგონია, რომელიმე ფეშენებელურ სასტუმროს ჭერდეს ესოდენი მომხიბვლელობა, მიმბიდვლობა და სიოტეხობნი, მე მის ეზოსაც ვგულისხმობ მზრუნველი პატრონის ხელით დარგული ფიქვებითა და ცირეკვებით რომ მოჩრდილულა და თუმეაც ინტერნატის ძველ შენობას მალე შეეხეცვლება ახალი, ცოტა მოშორებით რომ შენდება. მაგრამ მიუზედავად ახალშენის მრავალი სიკეთისა, ალბათ ილო ქავთარიშვილის ფიქრი მაინც აქ, ამ ჩალის გორის თხემზე იტრიალებს, სადაც დაკაცდა და სადაც ბაოჭნაა შუბლზე დარები.

ფსნნე ჰქვია ამ ადგილს, სადაც ახალი სკოლა შენდება, სილამაზით გამორჩეულია ისიც, ფიქვნარით შემოსილი, და არც შემოხვეეთ: ეწერ სახატე ყოფილა და დღესაც კი ეკარგლებიან ფოურმე ქლეში ხატს, საბალიკოს ზემოთ არა და არ გაიელიან. მაშ, სიმბოლეა ეს ყოფილა — სალოცავს განთლების ადგილ რომ ფიქვნარი სპარდა? ეს დიდი საჩუქარია იმათთვისაც, ვინც ახლა სწავლობს ომალოს ინტერნატში და იმათთვისაც, ვინც მომავალში უნდა შეალოს მისი კარი. რატომაც არა, ომალოს გარშემო, სამივე ხეობაში ორმოცდათამდე სოფელი და ნახევარზე მეტი უკვე ათორძინდა, ნაფუძვარზე დაარნებულ თუშეს ახალი ოჯახებიც შეეფატათ და ეს ბატეს ძალას ილო ქავთარიშვილსაც, მოუსვეგნარ და ტკბილმოუბარ ქაცს, ზოგათა და ჩაიმთა რაობის ჩინებულ მეკოდეს.

ხომ დაეინტერესდებით ხოლმე ამა თუ იმ ადგილის სახელწოდების წარმომავლობით, ზოგჯერ შეკითხვამდე თუ თავადვე გგვიჩხრეკია სიტყვის ფუძე, გამოკვნილვა გამოგვიცნია. მაგრამ, ამა, მოდით და ამოხსენთ, რას ნიშნავს ომალო?!

— ო, სამგალოდ ზეთური უნდა მოვიშველიოთ — სამი სიტყვისაგან შედგება ეგი: ო-მალო, ოა, ეიეთ, რას ნიშნავს? არ დათმო ისო, ასე ფიფიეკათ მტრისაგან შეეზეროდეს და ფეენილ ზინაპრებს, ასე დაუბარებითთ მთამმოგალობისათვის — არ დათმოთ ეს მშვენიერებთ! აკი ილოც არ ტეხს ზინაპრის სიტყვეს. განა ამ ოცდათთ წელიწადში ერთხელ მაინც არ გიუფვედა ბეკელი ბარისკენ, მით უფრო, როცა ავადმყოფობის გამო მარიმ ფოლებთი თელავს მიაშენა, მაგრამ ვეუძე და ნაერთგულები საქმე მართლაც არ ადამმ, თითქოს წინაპარიც ახმიანდა, არ დათმოო, ამასვე ეუბნებოდა ეკლელს ციხე; არ დათმოო — ასეთი იყო მთების გულის პასუხიც.

სხვანიც არიან ილოსავრ საამედონი, მთას შეგრეტენილნ — სწორედ მთი შვილ-ძირი დადის ამ სკოლა-ინტერნატში.

ომალოში ორი უბანია, გვარადაც ძირითადად ორი ჯარბობს: იჭიოანელები და მოზაიძეები, აგერ სამი მოზაიძე ამოვეკითხე სიბაში: გიდეონი დანიელი და ილო. მათ ახლობლობა სოფლეთ, ბიდან ერთ-ერთ ბანაკზე ბანაობენ ლტე, კოლეგიანები, ბეიდაგუნიძეები, ...